

Vergi Yazıları 4

Mesut KOYUNCU Yönetim Danışmanlık & Vergi Hizmetleri | YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÜZERİNE KISA BİR AÇIKLAMA

582 Seri Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 2025 hesap döneminin birinci, ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde, kapsam dâhilindeki mükelleflerin, enflasyon düzeltmesi yapmaması uygun bulunmuştur.

Hal böyle olunca, iş hayatının sosyal medyası LinkedIn'de ben demiştim yorumları görünmeye başladı. Kaldırın şu enflasyon düzetmesini!

Oysa, enflasyonun yüksek seyrettiği bir ortamda, mali tabloların güncellenmesi bir zorunluluktur. Enflasyon düzeltmesi ile mali tablolarımız anlamlı, güncel hale gelmiştir.

Enflasyon düzeltmesi yapılması gerekirken uygulamanın ötelendiği geçmiş dönemlerde, enflasyon düzeltmesi yapılmalıdır talepleri meslek örgütümüz başta olmak üzere konunun taraflarınca çokça dile getirildi.

Ben de bu konuda enflasyon düzeltmesinin tez elden uygulanmasını savundum.

Sorun enflasyon düzeltmesi değildir. Sorun enflasyon düzeltmesi sonrası, beyana tabi dönem kazancının tespitinde elde etme kavramının ihlali sorunudur.

Tabiki ayrıntılı yasal düzenlemeler, yıllardır uygulanmamış bir müessesenin yeniden uygulanmaya başlamasının oluşturduğu hazırlıksızlık.

Efendim enflasyon düzeltmesi, enflasyonun varlığı devam ettikçe, bir zorunluluktur. Ancak kavram kargaşası engellenmeli ve niyet iyi ortaya konulmalıdır.

Birkaç ay önce Linkedinde yayınladığım bir yazımı bir kez daha Sizlerle paylaşmak istedim.

İyi okumalar diliyorum.

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÜZERİNE GEÇ KALMIŞ BİR YAZI

Enflasyon Düzeltmesi nedir? Beyan edilmesi gereken kazancı oluşturan hasılat, gelir, gider ve maliyet unsurlarının enflasyondan arındırılarak ari bir kazancın beyanını sağlamak mı? Yoksa süregelen enflasyon nedeniyle gerçeği yansıtmayan mali tabloların güncellenmesi mi?

Gelir ve Kurumlar Vergisine Tabi Tutulmada Elde Edilmemiş Kazanç

Gelir Vergisi Kanunu'nun bütün kanunu özetleyen birinci maddesi; *"... Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde **elde ettiği** kazanç ve iratların safi tutarıdır."* Bu madde bana göre vergi hukukunun anahtarıdır.

Hele madde metninde geçen "elde etme" kavramı vergi sistemimizin kilit taşıdır. Bir faaliyetin vergiye tabi olup olmadığını, vergiye tabi olacaksa ne zaman beyan edileceğini belirleyen kavram elde etme kavramıdır.

Bir kazanç ve iradın vergiye tabi tutulabilmesi için öncelikle elde edilmesi gerekir. Kuşkusuz döneminde, safi kazanca ulaşılarak beyan edilir.

Kurumlar vergisi de gelir vergisine paralel olarak düzenlenmiştir. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında;

*"Kurumlar vergisi, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde **elde ettikleri** safi kurum kazancı üzerinden hesaplanır."*

Her iki kanun açısından bir gelir unsurunun hem Gelir hem de Kurumlar Vergisi Kanunu açısından vergiye tabi tutulabilmesinin birinci koşulu elde etmedir.

Beyan Edilmesi Gereken Kazancı Enflasyondan Arındırmak

Elde edilen kazanç ve iradı oluşturan hasılat, gelir, gider ve maliyet unsurlarının enflasyondan arındırılması ve böylelikle safi kazanca ulaşılması şeklinde bir düzenleme yapılabilir. Böylelikle mükelleflerin enflasyondan kaynaklı gelir ve giderleri tırpanlanarak Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının amaç edindiği safi kazanca ulaşılır.

Mali Tabloların Enflasyon Dönemlerinde Güncellenmesi

Kuşkusuz yüksek enflasyon bilançomuzun gerek aktifini ve gerekse pasifini gerçek durumdan uzaklaştırıyor. Bu da temelde iki büyük probleme neden oluyor.

1-Bilançodan yararlanan ortaklar, bankalar, alacaklılar, borçlular, kamu idaresi gibi taraflar durumu doğru değerlendiremiyorlar. Rakamlar gerçeği yansıtmıyor.

2-Bilanço kalemlerinin zamanla aktif ve pasiften çıkması fiktif karlara, reel olmayan gider ve maliyet unsurlarına neden oluyor.

Dolayısıyla bilançonun aktif ve pasifi ile gerçeği yansıtacak şekilde endekslenmesi bir gereklilik olarak karşımıza çıkıyor.

Enflasyon Düzeltme Kar veya Zararları Elde Etme Kavramı ile Çelişmiyor mu?

Endeksleme sonrasında ortaya çıkacak enflasyon düzeltme farklarının kar veya zarar olarak dönem matrahına eklenmesi düzeltmeden beklenen amacı aşılıyor. Enflasyon düzeltmesi kar veya zararları elde etme kavramı ile bağdaşmıyor.

Olması Gereken Ne?

Yukarıda aktarmaya çalıştığım gibi dönem matrahını enflasyondan arındırmak başka şey, bilançoju enflasyona göre güncellemek başka şey.

Enflasyona göre endekslenmiş bilanço üzerinden kar veya zarar yaratmaya çalışmak bambaşka şey.

Olması gereken;

-Beyana tabi kazancın enflasyondan arındırılarak günün koşullarına göre gerçekçi bir matraha ulaşılması,

-Bilançonun aktif ve pasifiyle enflasyon düzeltmesine tabi tutulması ve farkın bir fon hesabında muhafaza edilmesi,

-Düzeltilmiş kıymetlerin işletmeden çekilmesi, çıkması durumunda yeni değerleriyle işleme alınması ve karşılığındaki enflasyon düzeltme farkının kapatılması.

Dedim ya; bu yazı enflasyon düzeltmesi adına geç kalmış bir yazıdır(!)